

המוסד לביטוח לאומי - מינהל ביטוח וגבייה

פרטי החוזר:

תאריך: 01/08/2021

חוזר גביה מעסיקים מס':

חוזר ביטוח מספר: 1496

נושא: תשלום דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות בחופשה ללא תשלום בהתאם לחוק הביטוח הלאומי(תיקון מס' 224 והוראת שעה), התשפ"א-2021.

שם החוזר: הבהרות בנושא חובת מעסיק לתשלום דמי ביטוח ודמי ביטוח בריאות בתקופת חל"ת

תכני החוזר:

1..... תכני החוזר:

1..... מטרת החוזר

2..... פתח דבר

3..... חובת המעסיק

3..... הוראת שעה- פטור מתשלום דמי ביטוח למעסיק שעובדו היה בחל"ת בתקופת משבר הקורונה

4..... דגשים ודוגמאות

מטרת החוזר

המוסד לביטוח לאומי - מינהל ביטוח וגבייה

בתאריך 15/03/2021 נכנס לתוקפו חוק ביטוח לאומי (תקנה 224 והוראת שעה), התשפ"א-2021, (להלן "החוק"), מטרת החוזר להבהיר מתי חלה חובת תשלום דמי ביטוח על המעסיק בגין עובד בחופשה ללא תשלום ולהסביר את אופן חישוב דמי הביטוח שהמעסיק נדרש לשלם בהתאם לחוק, המצב לפני תיקון החוק וכיצד יש לנהוג לאחר תיקון החוק. כמו כן הבהרת הוראת שעה בגין פטור מתשלום דמי ביטוח למעסיק שעובדו שהה בחופשה ללא תשלום בתקופת משבר הקורונה. תקופת קורונה הינה תקופה שמתחילה מחודש אפריל 2020 ועד אפריל 2021, כולל. בהתאם להוראות השעה, סעיף 371 ב(ג) שר האוצר ראשי בצו להאריך את התקופה הקובעת, ואכן שר האוצר האריך את התקופה הקובעת עד 30 ביוני 2021.

לחזרה לתוכן העניינים

פתח דבר

עובד הנמצא בחופשה ללא תשלום בחודשיים הקלנדריים הראשונים מבטוח לכל ענפי הביטוח לרבות בענף אבטלה, למעט פגיעה בעבודה ופש"ר.

חובת התשלום חלה על המעסיק ונקבעה בתקנה 6 לתקנות הביטוח הלאומי (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח), תשל"א-1971. להלן לשון התקנה:

שיעור דמי הביטוח שישלם מעביד לגבי עובד בחופשה ללא תשלום

- (א) עובד הנמצא בהסכמת המעביד בחופשה ללא תשלום, לפחות חודש קלנדרי ובאותו זמן אינו עובד אצל מעביד אחר ואינו עובד עצמאי - חייב המעביד בתשלום דמי ביטוח במועדי התשלום כאמור בסעיף 353 לחוק, בעד תקופה שלא תעלה על שני חדשים קלנדריים רצופים שבהם היה המבוטח בחופשה כאמור.
- (ב) שיעור דמי הביטוח הוא כנקוב בפרטים 1, 3, 5, 6, 8, 9 ו-10 של לוח י' לחוק, לפי ההכנסה המזערית שלפי פרט 1 של לוח י"א לחוק.
- (ג) המעביד רשאי לנכות מכל סכום המגיע לעובד, את דמי הביטוח ששילם כאמור.
- (ד) הוראות סעיף 342(ג) לחוק לא יחולו לגבי מעביד, החייב בתשלום דמי הביטוח כאמור בתקנה 6 (א) (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח)

לתשומת לבכם:

- הוראות תקנות 10 ו-11 לתקנות הביטוח הלאומי (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח), תשל"א-1971 אינן רלוונטיות כאשר מדובר במי שנמצא בחל"ת.
- גם אם העובד קיבל גמלת דמי אבטלה בתקופת החל"ת ונזכר ממנה דמי ביטוח בהתאם לחוק, עדיין קיימת למעסיק חובת תשלום דמי ביטוח בתקופת החל"ת בהתאם לתקנה 6.

לחזרה לתוכן העניינים

חובת המעסיק

על פי תקנה 6 כאמור, המעסיק נדרש בתשלום דמי ביטוח לתקופה של עד שני חודשים קלנדריים ראשונים לכל ענפי הביטוח מלבד נפגעי עבודה ופש"ר. החיוב הינו על בסיס ההכנסה המזערית שלפי פרט 1 בלוח י"א לחוק (להלן "שכר המינימום"). (נכון לחודש מרץ 2021 עומד על סך 5,300 ₪). בהתאם לחוק הישן חיוב המעסיק יהיה אחיד בגובה 6.57% משכר מינימום עפ"י חוק שכר מינימום.

בהתאם לתיקון 224 לחוק מתאריך 15 במרץ 2021, אם הכנסתו של העובד נמוכה משכר מינימום עפ"י חוק שכר מינימום, החיוב יהיה על בסיס הכנסתו בחודש שקדם לחודש שבו הוצא לחופשה ללא תשלום קרי 6.57% משכרו בחודש שקדם לחודש שבו הוצא לחל"ת, לדוגמא אם עובד יצא ב-15.8 לחל"ת השכר שייבדק מול שכר מינימום יהיה השכר ברוטו לביטוח לאומי לחודש יולי, קרי אם בחודש יולי שולמו "דמי הבראה" יש לקחת בבדיקה מול שכר מינימום את השכר החודשי ואת החלק היחסי של "דמי הבראה" לחודש יולי, על אותו משקל אם בחודש ספטמבר שולם "ביגוד" יש לייחס לחודש יולי את החלק היחסי עבור הטבה זו.

במידה שהעובד בחל"ת עובד כשכיר במקום עבודה אחר ו/או שהוא עובד כעצמאי בחודשיים הקלנדריים הראשונים שבו היה בחופשה ללא תשלום - המעסיק לא נדרש לשלם את האמור בתקנה 6.

לחזרה לתוכן העניינים

הוראת שעה- פטור מתשלום דמי ביטוח למעסיק שעובדו היה בחל"ת בתקופת משבר הקורונה

בהתאם לחוק נקבעה הוראת שעה המקנה פטור מתשלום דמי ביטוח למעסיק, שעובדו היה בחל"ת בתקופת משבר הקורונה. במידה והמעסיק דיווח / דיווח ושלם עבור העובדים בחל"ת בתקופת הקורונה, למרות הנחיות המוסד לביטוח לאומי בדבר דחיית מועד דיווח ותשלום עבור העובדים בחל"ת, המוסד לביטוח לאומי יבטל את דוחות החל"ת שנקלטו במערכת ובכך המעסיק רשאי לפנות למוסד לביטוח לאומי אם ברצונו לקבל את הזיכוי בחזרה, כל עוד לא תתקבל בקשה מהמעסיק יתרת הזכות תירשם בתיק וניתן להתקזז מתשלומים עתידיים.

על המעסיקים לדווח בדיווחי 126 לשנת 2020 ולשנת 2021 על העובדים שהיו בחל"ת בקוד משרה 22 (וזאת למרות שיש פטור מתשלום עבור החל"ת בגין אותם עובדים). הדיווח עבור אותם עובדים יהיה על פני כל תקופת החל"ת. (אין להגיש תיקוני דוחות בגין דמי הביטוח המדווחים בטופס 126).

לתשומת לבכם:

המוסד לביטוח לאומי - מינהל ביטוח וגבייה

- במידה והמעסיק ניכה מהעובד את דמי הביטוח כאמור אזי עליו להשיב לעובד את דמי הביטוח שנוכו באמצעות תיקון בתלוש השכר.
 - אין להגיש דוחות הפרשים שליליים (קרי קובץ זיכויים) בגין ביטול החיוב עבור עובדים בחל"ת שכבר חוייבו.
 - הפטור בהוראת השעה הינו לתשלום בלבד ולא על דיווח (הדיווח יהיה באמצעות 126).
- לחזרה לתוכן העניינים

דגשים ודוגמאות

- כאשר לעובד בחל"ת יש מספר מקומות עבודה, וכולם הוציאו אותו לחל"ת - חובת התשלום האמורה בתקנה 6 חלה **על כל מעסיק בנפרד**, כאמור הכל בהנחה שהמבוטח אינו עובד שכיר ו/או עובד עצמאי באותם חודשיים.
- **דוגמא**- פלוני עובד בשני מקומות עבודה, מעסיק א' ומעסיק ב' ויצא משניהם לחל"ת. מעסיק א' ומעסיק ב' חייבים בתשלום דמי ביטוח בהתאם לתקנה 6, ושניהם רשאים לנכות את דמי הביטוח לתקופת החל"ת מהעובד.
- במידה ופלוני נשאר לעבוד אצל מעסיק א' בזמן שנמצא בחל"ת אצל מעסיק ב', מעסיק ב' אינו חייב בתשלום דמי ביטוח בהתאם לתקנה 6.
- כאשר מעסיק חייב בתשלום דמי ביטוח בהתאם לתקנה 6, יש לבצע הבחנה בין מצבים שקרו לפני תיקון החוק ולאחר תיקון 224 סעיף החוק (קרי 15 במרץ 2021):
עובד שיצא לחל"ת לפני 15.3.2021 - תשלום דמי הביטוח בחופשה ללא תשלום הינו אחוז משכר המינימום ללא קשר להכנסת העובד אצל המעסיק.
עובד שיצא לחל"ת לאחר 15.3.2021 - אם הכנסתו של העובד נמוכה משכר המינימום, תשלום דמי הביטוח בחופשה ללא תשלום, הינו אחוז מהכנסתו בחודש שקדם לחודש שבו הוצא לחופשה ללא תשלום. אם הכנסתו של העובד שווה או מעל שכר מינימום, התשלום הינו אחוז משכר המינימום כמו שהיה מחושב בעבר.

דוגמא- לפני תיקון 224 לחוק, העובד יצא לחל"ת מיום 2.4.2019

דמי הביטוח	חישוב	שכר בחודש שלפני היציאה לחל"ת- 3/2019
₪ 348.21	5,300 X 6.57%	₪ 2,000
₪ 348.21	5,300 X 6.57%	₪ 5,300
₪ 348.21	5,300 X 6.57%	₪ 10,000

המוסד לביטוח לאומי - מינהל ביטוח וגבייה

דוגמא - לאחר תיקון 224 לחוק, העובד יצא לחל"ת מיום 2.8.2021

דמי הביטוח	חישוב	שכר בחודש שלפני היציאה לחל"ת - 7/2021
₪ 135	2,000 X 6.57%	₪ 2,000
₪ 348.21	5,300 X 6.57%	₪ 5,300
₪ 348.21	5,300 X 6.57%	₪ 10,000

- חובת המעסיק לתשלום דמי ביטוח בתקנה 6 היא רק כאשר העובד נמצא בחל"ת **חודש קלנדרי מלא**. ומקסימום עד שני חודשים קלנדריים ראשונים.

חודש קלנדרי הינו חודש לועזי שלם הכולל שבתות וחגים מ-1 לחודש עד סוף אותו החודש.

דוגמא - בתאריך 15/03/2019 המעסיק הוציא את העובד לחופשה ללא תשלום. בתאריך 4/5/2019 המעסיק החזיר את העובד לעבודה או לחילופין פיטר אותו.

תקנה 6 מחייבת את המעסיק לשלם רק עבור חודש קלנדרי אחד כלומר עבור חודש אפריל 2019 בלבד. ולכן במקרה זה חובת המעסיק לתשלום עבור חל"ת חלה רק בגין חודש אפריל 2019 (מאחר שמדובר בחודש קלנדרי מלא בו היה בחל"ת).

המעסיק אינו חייב בתשלום עבור חל"ת בגין חודש מרץ 2019, מאחר שהעובד לא היה כל החודש בחל"ת. באותה דוגמא, במידה שהמעסיק החזיר את העובד לעבודה או לחילופין פיטר אותו בתאריך 18/4/2019 המעסיק לא יהיה חייב בתשלום עבור חל"ת (לא בגין חודש אפריל ולא בגין חודש מרץ).
- חודש שקדם ליציאה לחל"ת, יקרא כחודש עבודה שקדם לחודש היציאה לחל"ת:

דוגמא - עובד במשרה חלקית לא קבועה, עבד בחודש מאי 10 ימים, יוני 5 ימים, לא עבד בחודש יולי 2021. חודש אוגוסט נמצא בחל"ת מתחילת החודש. חודשי חל"ת בתשלום יהיו אוגוסט ו-ספטמבר, וחודש בסיס לחישוב דמי הביטוח בחל"ת יהיה יוני 2021.
- במידה והחל"ת הינו המשך ישיר של קבלת גמלת מחליפה שכר יש לקחת חודש עבודה שקדם לחודש תחילת קבלת הגמלה, כדלקמן:

דוגמא 1: עובדת יצאה לחל"ד ב 15/4, העובדת לא חזרה לעבוד בסיום תקופת החל"ד ושנתה את מעמדה לחל"ת ב- 29/7. חודשי חל"ת בתשלום יהיה אוגוסט ו-ספטמבר וחודש בסיס לחישוב דמי הביטוח בחל"ת יהיה מרץ.

דוגמא 2: עובדת נפגעה בעבודה, נמצאת בפגיעה בעבודה מ-10 במרץ 2021. החל מ-10/6 שונה מעמדה לחל"ת. חודשי חל"ת בתשלום יהיו יולי ואוגוסט 2021. חודש בסיס לחישוב דמי הביטוח בחל"ת יהיה פברואר 2021.

המוסד לביטוח לאומי - מינהל ביטוח וגבייה

דוגמא 3: עובדת היתה בשמירת הריון מ 10/3 - 22/4, חזרה לעבודה ב-23/4 וילדה ב 25/5. העובדת לא חזרה לעבוד בסיום תקופת החל"ד ושנתה מעמדה לחל"ת ב- 7/9/2021.
חודשי חל"ת בתשלום יהיו אוקטובר ונובמבר וחודש בסיס לחישוב דמי הביטוח בחל"ת יהיה פברואר.

לחזרה לתוכן העניינים